

Zápis ze zasedání Výboru pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života (dále jako „Výbor“) konaného dne 27. června 2016

Místo a čas konání: Úřad vlády ČR, Vladislavova 4, Praha 1, Fórum, 13:30 až 16:00

Přítomné členky/členové Výboru:

Jméno	Organizace
1. Hašková Hana	Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
2. Kňapová Kateřina	Alternativa 50+
3. Kolínská Rut	Síť pro rodinu
4. Kunášková Jiřina	MPSV
5. Langerová Pavlína	Českomoravská asociace podnikatelek a manažerek
6. Machátová Danuše	ČMKOS
7. Vohlídalová Marta	NKC – gender a věda
8. Wichterlová Lada	Gender studies o.p.s.
9. Zajíčková Drahomíra	VÚPSV
10. Žáková Olga	Open Society Fund

Omluvené členky/členové Výboru:

Jméno	Organizace
1. Knoblochová Helena	Europodnikatelka 21. století
2. Madejová Marie	Koordinační a informační středisko pro osoby se zdravotním postižením a seniory
3. Pavlas Tomáš	Otevřená společnost
4. Schneider Jan	MČ Praha 4
5. Talpa Lukáš	Liga otevřených mužů
6. Uhl Michal	MČ Praha 2

Hostky/hosté

1. Maláčová Jana	MPSV
------------------	------

Sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Rada“):

Grünbergová Lenka, Zachariášová Lucia

Z celkového počtu 16 členek a členů Výboru bylo přítomno 10 osob s hlasovacím právem, tj. Výbor byl usnášeníschopný.

1. Úvod a schválení programu.

R. Kolínská přivítala přítomné a představila nové členky Výboru. Uvedla, že Výbor v posledním období vymezoval konkrétní agendu i vzhledem k tomu, že na MPSV vznikla a začala intenzivně pracovat Odborná komise pro rodinnou politiku (dále jako „Komise“), která z velké části tematicky

pokrývá i činnost Výboru. Dále shrnula program jednání a navrhla, aby v rámci bodu 1. proběhlo seznamovací kolo pro nové členky.

*O tomto programu proběhlo **hlasování**: 10 pro, 0 proti, 0 se zdržel/a. Program byl schválen.*

Znění programu schváleného Výborem bylo následující:

Návrh programu jednání – Výbor pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života, 27. června 2016	
1. Úvod a schválení programu	R. Kolínská
2. Informace o dávce otcovské poporodní péče – aktuální vývoj	L. Grünbergová
3. Informace o platformě mikrojesle na MPSV	R. Kolínská, K. Kňapová, diskuse
4. Plán práce Výboru v kontextu Koncepce rodinné politiky MPSV	J. Maláčová, R. Kolínská, členky a členové Výboru, diskuse
5. Různé	členky a členové Výboru

Všechny přítomné členky Výboru se postupně vzájemně představily a uvedly, čemu se profesně věnují a která témata by, dle jejich názoru, mohl Výbor více tematizovat.

D. Zajíčková doplnila, že přinesla k rozdáni publikaci VÚPSV Výzkum zájmu rodičů o motivační otcovskou dovolenou o otcovství, kterou lze najít i na webu¹.

Témata, která pro Výbor v této fázi vyplynula:

- doktorandky a volba délky rodičovské (M. Vohlídalová)
- větší zapojení mužů do otázek rovnosti žen a mužů (R. Kolínská)
- otázka péče a její hodnoty ve společnosti, kvalita péče (např. revize podmínek ve školkách), téma používání jazyka (Lucia Zachariášová)

2. Informace o dávce otcovské poporodní péče – aktuální vývoj

R. Kolínská předala slovo L. Grünbergové.

L. Grünbergová shrnula, že vláda ČR usnesením ze dne 11. května 2016 č. 404 schválila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, jehož součástí je také tzv. dávka otcovské poporodní péče. Ta bude čerpána z nemocenského pojištění, ve výši 70% denního vyměřovacího základu během šesti týdnů po narození potomka, v délce 7 dnů.

Před časem část Výboru vytvořila návrh podnětu k zavedení otcovské – tento podklad sice nebyl projednán Výborem, ale při jednáních byl ze strany Oddělení využíván jako podpora pro zavedení otcovské.

R. Kolínská dodala, že Síť mateřských center pořádala setkání se zaměstnavateli, kde se řešilo i téma otcovské. Některé firmy uvažují o dorovnávání 30% chybějících z platů. Otcovská poporodní péče je dobrý první krok.

¹ Blíže viz zde: http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_411.pdf.

3. Informace o platformě mikrojesle na MPSV

R. Kolínská předala slovo K. Kňapové, aby představila projekt týkající se mikrojeslí.

K. Kňapová uvedla, že na MPSV běží projekt prověření mikrojeslí – péče o děti od půl roku do 4 let. Jedná se o péči téměř rodinného typu – 4 děti na 1 pečující osobu. Součástí projektu je konzultační skupina, platforma, která má různé úkoly. Hlavním úkolem platformy je diskutovat ideový hodnotový rámec, ve kterém by měl probírat program mikrojeslí – ten by měl reflektovat diverzitu a podporovat nestereotypní výchovu od nízkého věku dětí. Dalším tématem je také akreditace chův.

R. Kolínská dodala, že v době řešení zavádění dětských skupin byly velké výhrady kvůli tomu, že děti nebudou řádně vzdělávány a vedeny (chybí programové standardy). Začalo se tedy řešit, jak v případě mikrojeslí vytvořit standard pro pečující osoby – jedná se o pilotní ověření. Připomněla ještě, že v případě chův se také řešila jazyková alternativa „chůvy“ – i muž dostává certifikaci jako „chůva“.

M. Vohlídalová navrhla, že „dětský pečovatel/dětská pečovatelka“ by bylo řešení.

L. Zachariášová uvedla, že ve Výboru s ohledem na řešené otázky možná chybí zástupce/kyně MŠMT. Dodala ještě, že v rámci projektu financované z Norských fondů, který realizuje Oddělení, jsou plánovány dvě konference ke sladování, které by mohly být využity i k osvětovým účelům.

J. Kunášková podpořila dělat osvětu v Poslanecké sněmovně PČR.

L. Wichterlová uvedla, že Gender Studies dělalo Kulatý stůl s ředitelkami školek a bylo to velmi efektivní. Je dobré být v kontaktu s lidmi z praxe a případně je propojovat s lidmi z rozhodovacích pozic.

R. Kolínská ještě doplnila, že by ke spolupráci mohly být osloveny odbory školek. Následně uzavřela tento bod jednání.

4. Plán práce Výboru v kontextu Koncepce rodinné politiky MPSV

R. Kolínská přivítala J. Maláčovou a předala jí slovo k prezentaci Koncepce pro rodinnou politiku (dále jako „Koncepce“).

J. Maláčová uvedla, že Koncepti připravuje Komise, která vznikla na základě programového prohlášení vlády. Nově je rodinná politika posílena o mezigenerační rozměr. Koncepce částečně navazuje na dvě předešlé (z roku 2005 a 2008). Obsahuje socioekonomickou analýzu obyvatelstva, demografickou analýzu, přehled postojů obyvatelstva a také soubor cca 20 opatření. Ukazuje, co je v současné rodinné politice problém, navrhuje řešení, a to v souladu s očekáváními mladých lidí od státu.

Identifikované problémy: klesá porodnost, lidé se dožívají delšího věku = zvyšuje se poměr 65+ na celkové obyvatelstvo, mění se struktura rodin.

Socioekonomická situace: věk prvorodiček se posouvá na 30 let, často pak již nestíhají mít druhé dítě (sladování, neplodnost – asistovaná reprodukce je také součástí rodinné politiky), s čímž

se pojí i finanční náročnost většího počtu dětí. Dnes je rodina velmi heterogenní kategorie, na což také Koncepce reaguje.

Hlavní opatření Koncepce:

- dostupné, kvalitní, nájemní bydlení (pro mladé i seniory/rky),
- dostupné veřejné služby péče o děti (dětské skupiny, mikrojesle, garance míst ve školkách již od dvou let, plošné fungování družin zdarma v době, aby byla pokryta pracovní doba rodičů),
- sladování profesního a rodinného života (novela zákoníku práce, návrh finanční bonifikace pro zaměstnavatele tak, aby vznikla větší nabídka flexibilních forem práce),
- finanční podpora rodin s dětmi (zrušení daňových slev na nepracující/ho manželku/la a přesunutí těchto financí do přídavků na dítě, navýšení mateřské, valorizace rodičovské),
- řešení určitých druhů daňových slev – problém se studentkami/ty, nezaměstnanými a OSVČ (nemohou je čerpat),
- univerzální porodné na každé dítě (nikoliv příjmově testované),
- návrhy cílící na snížení rozdílů v odměňování žen a mužů,
- dlouhodobé ošetřovné (pokud dojde k závažnému zhoršení zdravotního stavu osoby blízké – nárok na ošetřovné až na 3 měsíce, platí ochrana pracovního místa, 60% denního vyměřovacího základu),
- svobodná volba reprodukce (zavedení alespoň jedné hormonální antikoncepce zdarma, zvýšení věku asistované reprodukce, zvýšení počtu cyklů umělého oplodnění hrazených z veřejného zdravotního pojištění, umělé oplodňování bez souhlasu partnera, důstojné porody).

R. Kolínská poděkovala J. Maláčové za prezentaci a vyzvala přítomné k diskusi.

K. Kňapová navrhla, že pokud Výbor shledává přijetí Koncepce přínosným, mohl by k tomu vytvořit podnět.

L. Zachariášová upozornila, že gender pay gap je důležitou agendou, které by se Výbor mohl více věnovat.

M. Vohlídalová připomněla problém doktorandek nebo čerstvých vědeckých pracovníků, které si nemohou volit délku rodičovské.

J. Maláčová doplnila, že většina věcí, které zmínila, je již v realizaci. Co se týká problému uvedeného M. Vohlídalovou, řeší se flexibilizací rodičovského příspěvku, který již vláda přijala a je nyní ve Sněmovně.

H. Hašková připomněla návrh zvýšení rodičovského příspěvku – v Koncepci je nově zavedení valorizace tohoto příspěvku. Finanční prostředky na podporu rodin však mohou jít např. i skrze přídavky na děti.

L. Wichterlová navázala na otázku gender pay gap – ten je úzce spojen se sladováním a flexibilními pracovními úvazky. Je otázka, jestli v ČR máme na sladování dostatečně vysoké platy. Bylo by dobré se tomuto více věnovat. Otázkou zůstává zvyšování minimální mzdy.

D. Zajíčková dodala, že jeden z projektů MPSV na gender pay gap míří – dotázal se, zda bude v rámci projektu vytvořena nějaká metodika rovného odměňování pro zaměstnavatele.

J. Maláčová toto potvrdila.

R. Kolínská připomněla setkání Sítě mateřských center se zaměstnavateli, kteří se mj. tázali, jak je možné, že je v ČR gender pay gap tak vysoký. Dále také z diskusí vyplynulo, že pro malé firmy mohou být některá opatření obtěžující (např. písemné odůvodnění vážných provozních důvodů).

Odešla P. Langerová.

L. Zachariášová dodala, že Výbor by se mohl zabývat zvýhodňováním střídání rodičů na rodičovské. Vzhledem k tomu, že z diskuse vyplynulo několik námětů, L. Grünbergová vytvoří k zápisu další shrnující dokument se všemi návrhy, s nímž se bude dále pracovat. K tématům by v následujícím období mohly být zpracovány podněty Výboru.

R. Kolínská shrnula, že cílem diskuse byla představa budoucího plánu práce Výboru. Navrhla, že by ze soupisu návrhů, který vytvoří L. Grünbergová, sama udělala obecnější balíčky témat. Ostatní by se k tomu mohli dále vyjadřovat a vzniklý plán práce by pokračoval i v dalším roce.

J. Maláčová ještě dodala, že MPSV je stále otevřeno konkrétním návrhům a nápadům.

K. Kňapová se přihlásila, že vytvoří podnět k jazykovému aspektu řešených otázek.

R. Kolínská poděkovala všem zúčastněným za podnětnou diskusi a ukončila jednání Výboru.

5. **Různé**

V tomto bodu se nikdo nevyjádřil.

Shrnutí úkolů pro sekretariát Rady a členky a členy Výboru:

1. Výhledově uvažovat o členství ve Výboru zástupce/kyně z MŠMT.
2. Sepsat návrhy na plán práce Výboru a zaslat je k úpravám předsedkyni Výboru.

Zodpovídá: L. Grünbergová

Termín: blíže neurčeno

3. Vytvoření podnětu k jazykovým aspektům řešené problematiky.

Zodpovídá: K. Kňapová

Termín: blíže neurčeno

V Praze dne 30. června 2016

Zapsala: Lenka Grünbergová

Schválila: Rut Kolínská, předsedkyně Výboru